

MEDIJI O ZDRAVSTVU

petak, 11. oktobar 2024.godine

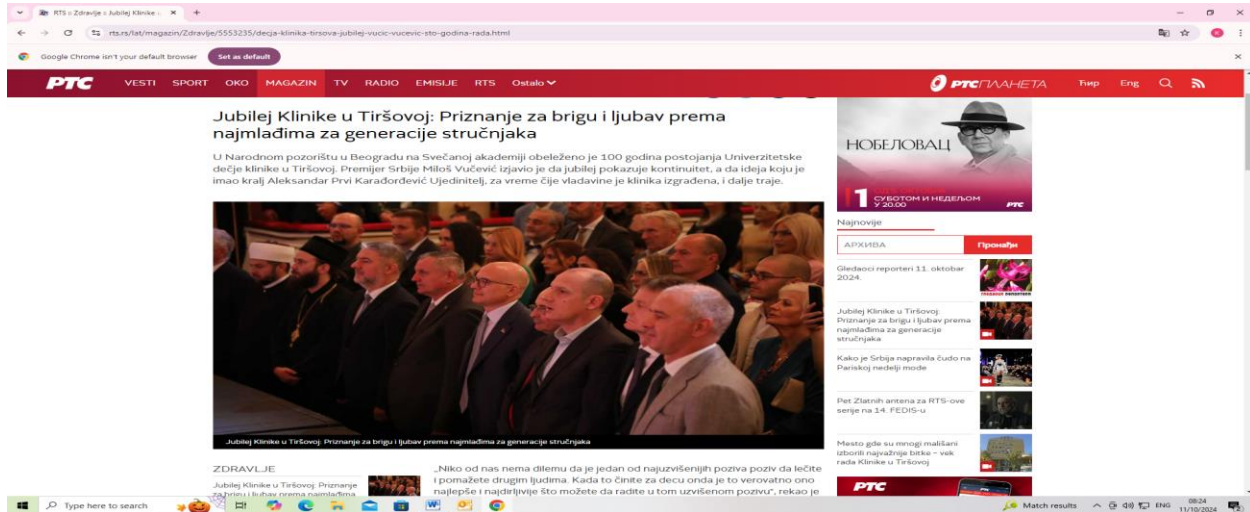
RTS- Jubilej Klinike u Tiršovoj: Priznanje za brigu i ljubav prema najmlađima za generacije stručnjaka

BLIC- HITNO SE OGLASIO "BATUT"! U Srbiji drastično raste broj obolelih od OPASNE ZARAZE, muškarci na udaru! Ako primetite ove simptome, odmah kod lekara

N1- Zelić: Lekovi su neophodni, ali bez prekomerne upotrebe – primer Hitler koga su možda činili još opasnijim

DANAS- U kakvoj su vezi srčani i moždani udar sa preležanim kovidom pre tri godine?

POLITIKA- Više kliničkih studija i inovativnih lekova neophodno za obolele od hematoloških maligniteta

Jubilej Klinike u Tiršovoj: Priznanje za brigu i ljubav prema najmlađima za generacije stručnjaka

U Narodnom pozorištu u Beogradu na Svečanoj akademiji obeleženo je 100 godina postojanja Univerzitetske dečje klinike u Tiršovoj. Premijer Srbije Miloš Vučević izjavio je da jubilej pokazuje kontinuitet, a da ideja koju je imao kralj Aleksandar Prvi Karađorđević Ujedinitelj, za vreme čije vladavine je klinika izgrađena, i dalje traje.

„Niko od nas nema dilemu da je jedan od najuzvišenijih poziva poziv da lečite i pomažete drugim ljudima. Kada to činite za decu onda je to verovatno ono najlepše i najdirljivije što možete da radite u tom uzvišenom pozivu“, rekao je Vučević. Premijer navodi su sami brojevi impresivni, jer Klinika na godišnjem nivou obavi 7.000 operacija.

„Ali nije pitanje brojeva, nije pitanje statistike, nije pitanje ni istorije. Iza svakog tog pregleda, iza svakog tog napora da se pomogne nekom detetu, stoji baš ime i prezime deteta i porodice. To je ono što je najvažnije i to je ono što vam niko ne može oduzeti“, kazao je Vučević.

Izrazio je zahvalnost svim generacijama koje su radile i stvarale u Tiršovoj.

„Da nije bilo njih, mi se danas ne bismo okupili na ovom mestu i ne bismo mogli da pričamo o svim ovim uspesima. Čestitam vam još jednom uz želju da imate što bolje uslove za rad, što više novih kolega, ali i manje posla. Hvala vam što ste našu decu lečili na profesionalan i odgovoran način, ali pre svega s puno brige i ljubavi“, poručio je premijer.

Predsednik Vučić: Tiršova nastavlja da raste

Predsednik Srbije Aleksandar Vučić pismom je izrazio zahvalnost lekarima dečje klinike u Tiršovoj i poručio da je upravo ona rasadnik sjajnih stručnjaka koji baštine najbolju lekarsku i etičku praksu naše zemlje.

„Njen istorijat pratio je i razvoj naše medicine, koja je neumornim radom i usavršavanjem našeg medicinskog osoblja uhvatila korak sa svetom primenjujući najsavremenije metode lečenja i najviše etičke standarde", naveo je predsednik u pismu.

Dodaje da će Tiršova nastaviti da raste, a da će Tiršova 2 biti najmodernija ustanova te vrste koja će lečiti decu iz Srbije i regiona

„Nastavljamo da ulažemo u zdravstvo jer su nam životi najvažniji, kao i status zdravstvenih radnika, koji nose najveći teret zdravstvenog stanja nacije", poručio je Vučić pismom.

Vrata otvorena za svako dete

Direktor Klinike Siniša Dučić navodi da je iza nas vek posvećenosti i humanosti, a da je misija klinike u Tiršovoj ostala ista – dobrobit dece.

„Naša vrata su bila otvorena za svako dete", rekao je Dučić i izrazio zahvalnost za izgradnju nove zgrade u koju bi klinika trebalo da se premesti 2027. godine.

Priznanje Univerzitetske dečje klinike za poseban doprinos dobili su premijer Srbije Miloš Vučević, ministar zdravlja Zlatibor Lončar, ministar za javna ulaganja Darko Glišić, gradonačelnik Beograda Aleksandar Šapić, patrijarh srpski Porfirije, prestolonaslednik Aleksandar Karađorđević, ambasador Srbije u Saudijskoj Arabiji Muhamed Jusufspahić, predsednik Vlade Republike Srpske Radovan Višković, ministar zdravlja Republike Srpske Alen Šeranić i Nikola Petrović.

Univerzitetska dečja klinika u Beogradu osnovana je 1924. godine, a otpočela je svoj rad u januaru 1925.

Tokom prve tri godine rada, Dečja klinika je bila smeštena u privatnoj zgradi u ulici Kneza Miloša i raspolagala je sa četiri prostorije, u kojima su bile smeštene: dečja ambulanta, laboratorija i biblioteka.

Dečja klinika je 1928. godine dobila svoje nove privremene prostorije u zgradi Zavoda za zdravstvenu zaštitu majke i dece, a već 1930. godine klinici je bio priključen i Dom materinskog udruženja, izgrađen u ulici Vojvode Milenka.

Uzor – pariska dečja bolnica

Prvo odeljenje dečje hirurgije otvoreno je 1924. godine u okviru Opšte državne bolnice, a osnivač ovog odeljenja bio je prvi školovani dečji hirurg u Srbiji Dimitrije Jovčić.

Izgradnja sadašnje zgrade Klinike u Tiršovoj završena je 1940. godine prema projektu arhitekta Milana Zlokovića, ispunjavajući tada najviše evropske kriterijume gradnje, a po uzoru na jednu parisku dečju bolnicu.

Objekat je predstavljao najčistiji oblik srpskog modernističkog pokreta i bio je jedan od najvažnijih repere beogradske moderne arhitekture.

Univerzitetska dečja klinika, prema podacima iz 2014. godine, ima 13 organizacionih jedinica u okviru pedijatrije, 11 u okviru dečje hirurgije i po pet u sklopu zajedničkih medicinskih i nemedicinskih službi.

Klinika ima više od 750 zaposlenih, među kojima je 160 lekara.

Više od 100 lekara u okviru raznih specijalizacija je u svakom trenutku na klinici, gde se godišnje izvede oko 70.000 pregleda na pedijatriji i oko 55.000 na hirurgiji.

Na klinici u Tiršovoj godišnje se izvede i oko 7.000 operacija, od čega je čak 200 kardiohirurških.

Iskorišćenost bolničkih kapaciteta iznosi 77 odsto na hirurgiji i 78 odsto na pedijatriji.

HITNO SE OGLASIO "BATUT"! U Srbiji drastično raste broj obolelih od OPASNE ZARAZE, muškarci na udaru! Ako primetite ove simptome, odmah kod lekara

Od 62 obolelih, 42 je muškog pola, 20 ženskog

"Batut" apeluje za javljanje lekaru u slučaju simptoma neuroinvazivnog oblika bolesti

Na osnovu podataka dostavljenih Institutu za javno zdravlje Srbije "Dr Milan Jovanović Batut" na teritoriji Srbije do 7. oktobra godine registrovana su 62 autohtona slučaja obolevanja od groznice Zapadnog Nila u humanoj populaciji.

Zaraza koja se lako prenosi i izaziva epidemije: Stomačni virus može da traje i do 10 dana, a evo kada se treba javiti kod lekara

Prijavljeni slučajevi su sa teritorije Grada Beograda (21 slučaj), Južnobačkog (devet slučajeva), Južnobanatskog (šest slučajeva), Podunavskog (pet slučajeva), Srednjobanatskog (tri slučaja), Šumadijskog (tri slučaja), Sremskog (tri slučaja), Mačvanskog (četiri slučaja), Zapadnobačkog (dva slučaja), Braničevskog (dva slučaja), Severnobačkog (jedan slučaj), Raškog (jedan slučaj), Severnobanatskog (jedan slučaj), AP KiM (jedan slučaj) okruga.

Virus prisutan više u muškoj populaciji

Od ukupnog broja obolelih 42 osobe su muškog pola, dok je 20 ženskog. Prosečna starost obolelih je 59 godina, navodi "Batut".

Registrovana su i četiri slučaja groznice Zapadnog Nila sa verovatnim mestom zaražavanja van Srbije, i to: dva slučaja sa mestom zaražavanja u Grčkoj i po jedan u Hrvatskoj i Crnoj Gori. Groznica Zapadnog Nila je sezonsko oboljenje koje se prenosi ubodom zaraženog komarca.

Glavni vektor, odnosno prenosilac virusa Zapadnog Nila je *Culex pipiens*, vrsta komarca koja je odomaćena i kod nas. Sezona transmisije virusa Zapadnog Nila u Srbiji uobičajeno traje od juna do novembra.

Kako se zaštititi i šta raditi u slučaju zaraze

U cilju smanjenja rizika od zaražavanja virusom Zapadnog Nila, preporučuje se primena mera lične zaštite od uboda komaraca, i to upotrebom repelenata na otkrivenim delovima tela prilikom boravka na otvorenom, nošenjem odeće dugih rukava i nogavica, svetle boje, izbegavanjem boravka na otvorenom u periodu najintenzivnije aktivnosti komaraca – u sumrak i u zoru, upotrebom zaštitne mreže protiv komaraca na prozorima, vratima i oko kreveta, redukcijom broja komaraca u zatvorenom prostoru.

U slučaju pojave bilo kakvih simptoma koji su kompatibilni sa neuroinazivnim oblikom bolesti, odmah se javiti izabranom lekaru, apeluju iz "Batuta".

Zelić: Lekovi su neophodni, ali bez prekomerne upotrebe – primer Hitler koga su možda činili još opasnijim

Magistar farmacije i pisac Pavle Zelić u svojoj novoj knjizi "Gorka pilula" osvrnuo se na mračne stranice svoje struke i potrebu da se razluči šta je to loše što se desilo u farmaciji tokom 20. veka, odnosno, kakve su se zloupotrebe dešavale, kako bi ta struka doživela pročišćenje, "kako bi se odvojilo žito od kukolja, da oštrimo te trule jabuke i da imenima i prezimenima u stvari identifikujemo one koji su farmaciju koristili za lični profit, a često na uštrb zdravlja".

Ukazao je na slučajeve iz šezdesetih kada je jedan lek korišćen protiv jutarnje mučnine kod trudnica, te su se rađale bebe bez ruku i nogu, desetine hiljada dece širom sveta.

„To su te katastrofe o kojima govorimo i koje ne smeju nikada da se ponove, a opet sa druge strane imamo i neke aktuelne situacije kao što je, recimo, farmaceutsko zagađenje u Indiji gde se javljaju super bakterije otporne na sve zamisljive antibiotike i to je možda izvor budućih pandemija“, poručuje on za N1.

Dodao je da saraduje i sa Centrom za kontrolu bolesti u Atlanti u SAD u borbi protiv prekomernog korišćenja opioidskih analgetika, što je uzrok opioidne epidemije u SAD, zbog koje je umrlo 500.000 ljudi a milioni su postali zavisnici.

Ističe da je u svojoj knjizi želeo da prenese strast svojih kolega koji se bave farmacijom na ispravan način i da osudi one koji su je zloupotrebljavali kroz istoriju, ali i danas.

„Ova knjiga jeste serija skandala koja će biti sigurno interesantna i čitaocima i široj populaciji, napisana na popularan način, pitko, ali sa idejom da sa početkom i krajem upravo zaokruži tu mračnu predistoriju i stvarnost koja je vezana za farmaciju i izdvoji ono što je korisno. Recimo, činjenicu da tri četvrtine stanovništva planete danas živi zahvaljujući antibioticima. Da nije bilo otkrića antibiotika, pre svega penicilina, koji se opet dešava u vreme Drugog svetskog rata, većina nas, uključujući i mene lično, ne bismo bili živi“, ukazuje.

Ističe da živimo u eri farmacije, da su nam lekovi neophodni, ali da ne smeju da se preterano koriste „i postoje različiti primeri kada je upravo ta pretirana tabletomanija, u stvari, bila uzrok ogromnih problema“.

„Mislću na samo jednog specifičnog pacijenta – Adolfa Hitlera, kojim se dosta bavim u ovoj knjizi, koji je pred sam kraj rata unosio preko 70 različitih farmakoloških aktivnih supstanci u svoje telo. Primer tog čoveka, najvećeg monstruma u istoriji čovečanstva i uticaja kako je, u stvari, farmacija, kroz različite proizvode koje mu je davao njegov lični lekar, doktor Teodor Morel, u stvari, omogućila da se možda i produži rat, održavajući Hitlera i možda ga čineći još luđim i opasnijim čovekom, to su stvari na koje moramo da ukazujemo“, navodi.

Kaže i da se godinama bori protiv „strašne floskule – farmaceutska mafija“.

„Postoji mafija koja se bavi farmacijom, farmaceutskim zločinom... čini mi se da ne razumemo da ogromne kriminalne organizacije koriste farmaciju, zloupotrebljavaju poverenje ljudi u čudesno izlečenje i nude najčešće preko interneta lekove koji su najčešće falsifikovani“, zaključuje on.

U kakvoj su vezi srčani i moždani udar sa preležanim kovidom pre tri godine?

Nova velika studija pokazuje da bi kovid-19 mogao povećati rizik od srčanog i moždanog udara čak tri godine nakon infekcije.

Prema pisanju N1, studija, objavljena u medicinskom žurnalu „Atherosclerosis, Thrombosis, and Vascular Biology“, obuhvatila je medicinske podatke oko četvrtine miliona ljudi koji su bili upisani u veliku bazu podataka pod nazivom „UK Biobank“.

Unutar ovog skupa podataka, istraživači su identifikovali više od 11.000 ljudi koji su imali pozitivan laboratorijski test na kovid-19 dokumentovan u njihovoj medicinskoj dokumentaciji 2020. godine, pri čemu je njih gotovo 3.000 bilo hospitalizirano zbog infekcije. Ove podatke su uporedili s više od 222.000 osoba koje nisu imale covid u istom periodu.

Osobe koje su se zarazile koronom tokom 2020, pre nego što je postojala vakcina, imale su dvostruko veći rizik od srčanog ili moždanog udara ili smrti gotovo tri godine nakon bolesti, u poređenju s ljudima koji nisu imali kovid, prenosi CNN.

Rizik je bio znatno veći u slučajevima kada je osoba zbog infekcije bila hospitalizovana. Osim toga, čini se da je u takvim slučajevima kovid bio jednako moćan faktor rizika od moždanog i srčanog udara kao i dijabetes ili bolesti perifernih arterija.

Istraživanje pokazuje da se povećani rizik od srčanog udara nakon infekcije nije smanjio s vremenom, a autor studije dr Stenli Hejzen, koji vodi Odeljenje za kardiovaskularne i metaboličke nauke na klinici Klivlend, smatra da je to jedno od zanimljivijih i iznenađujućih otkrića.

Dr Patriša Best, kardiološkinja s klinike Mejo u Ročesteru u Minesoti, navodi da je ovo otkriće zapanjujuće i čini se da je jedinstveno za kovid-19.

“Znamo već neko vreme da infekcije povećavaju rizik od srčanog udara, tako da ako imate grip, ako dobijete bilo kakvu infekciju... bilo da je bakterijska ili virusna, to povećava rizik od srčanog udara. No, to obično nestane prilično brzo nakon infekcije. Međutim, u ovom slučaju je efekat toliko dugotrajan i mislim da je to zbog toga koliko se covid razlikuje od nekih drugih infekcija”, navela je Best.

Istraživači uključeni u studiju kažu da ne znaju tačno zašto kovid ima tako očigledno dugotrajne efekte na kardiovaskularni sistem. Ranije studije pokazale su da korona virus može zaraziti ćelije koje oblažu zidove krvni sudova. Virus je takođe pronađen u plaku koji se stvara u arterijama a koji može da pukne i izazove srčani i moždani udar.

Teorija autora studije je da covid možda destabilizuje plak koji se stvara unutar zidova arterija i može ga učiniti sklonijim pucanju i stvaranju ugrušaka.

Neki zaštitni faktori

Kako su istraživači ustanovili, čini se da je krvna grupa predstavljala važnu razliku. Istraživači su znali da ljudi koji su imali krvnu grupu A, B ili AB imaju veći rizik od kardiovaskularnih bolesti.

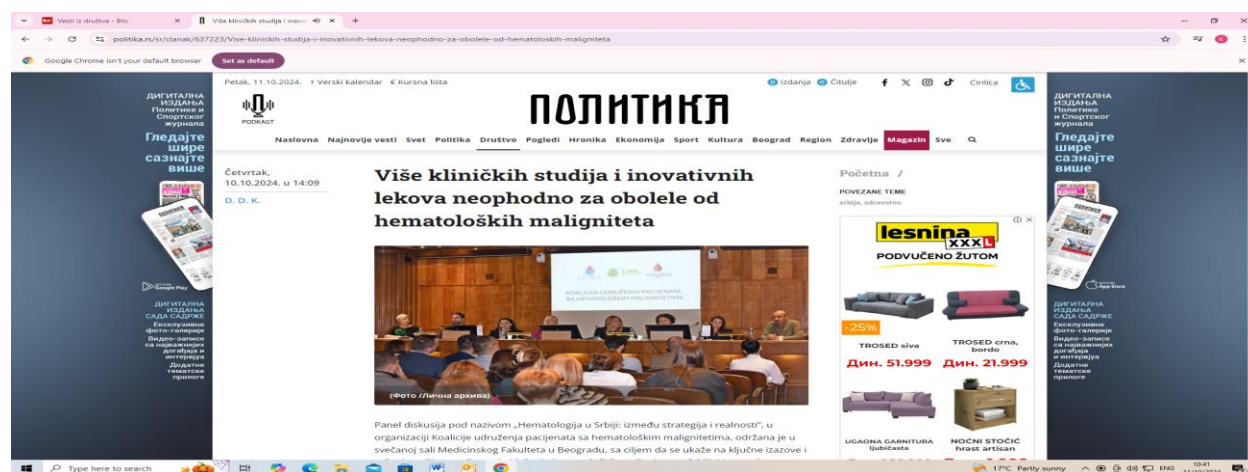
Čini se da krvna grupa takođe igra ulogu u tome koliko je verovatno da će se osoba zaraziti koronom, odnosno čini se da su ljudi s krvnom grupom 0 malo zaštićeni.

Ova nova studija pokazala je da osobe s krvnom grupom 0 koje su bile hospitalizovane zbog covida nisu imale tako visok rizik od srčanog ili moždanog udara kao oni s krvnom grupom A, B ili AB.

Istraživači veruju da gen koji kodira krvnu grupu možda igra ulogu u povećanom riziku od srčanih i moždanih udara nakon covida, no nisu sigurno kako tačno.

Kod ljudi koji su bili hospitalizovani zbog covida, ali koji su takođe uzimali niske doze aspirina, nije se povećala verovatnoća naknadnog srčanog ili moždanog udara. To znači da se rizik može ublažiti, rekao je Hejzen, prenosi N1 Hrvatska.

ПОЛИТИКА

Više kliničkih studija i inovativnih lekova neophodno za obolele od hematoloških maligniteta

Panel diskusija pod nazivom „Hematologija u Srbiji: između strategija i realnosti“, u organizaciji Koalicije udruženja pacijenata sa hematološkim malignitetima, održana je u svečanoj sali Medicinskog Fakulteta u Beogradu, sa ciljem da se ukaže na ključne izazove i rešenja u dijagnostikovanju i lečenju hematoloških maligniteta u Srbiji. Na panelu su učestvovali vodeći stručnjaci iz oblasti hematologije, koji su podržali osnivanje Koalicije i izrazili spremnost da sarađuju na ostvarivanju ciljeva Koalicije, naročito u pogledu poboljšanja kvaliteta lečenja i nege pacijenata.

Na panelu su učestvovali prof. dr Jelena Bila, načelnica Odeljenja za multipli mijelom na Klinici za hematologiju UKCS i predsedavajuća Srpske mijelomske grupe, prof. dr Ana Vidović, načelnica Odeljenja akutnih leukemija, na Klinici za hematologiju UKCS i predsednica Aktiva za akutne leukemije, doc. dr Danijela Leković, predsednica Republičke stručne komisije za hematologiju i načelnica Dnevne bolnice na Klinici za hematologiju UKCS, dr Vojin Vuković, specijalista hematologije sa Odeljenja za limfom i HLL, na Klinici za hematologiju UKCS, Dragana Janković-Antić, pomoćnica direktorke Sektora za lekove i farmakoekonomiju u RFZO. Aleksandra Mladenović, članica UO Udruženja LIPA, Snežana Doder, zastupnica Udruženja obolelih od multiplog mijeloma Srbije, Predrag Slijepčević, zastupnik Udruženja obolelih od akutnih leukemija - LEUKA, predstavljali su koaliciju na ovom panelu.

Jedna od centralnih tema panela bila je dostupnost inovativnih terapija za pacijente u Srbiji. Snežana Doder, ispred Udruženja obolelih od multiplog mijeloma, iznela je podatke koji ukazuju na ozbiljan zaostatak Srbije u odnosu na Evropu.

„Pacijenti u Srbiji čekaju čak 811 dana na dostupnost inovativnih lekova, dok je taj broj u Nemačkoj samo 128 dana”, navela je Doder, ističući da se na ovakvom zaostatku mora predano raditi kako bi se on smanjio i da je za to potreban zajednički napor pacijenata, struke, zdravstvenih institucija i države, ali i uz neophodnu podršku medija.

Stručnjaci su se složili da je ovakva vrsta inicijative i udruživanja dobra i izrazili su spremnost da pruže bezrezervnu podršku, kao i do sada. Takođe su istakli da je do sada učinjeno jako puno od strane nadležnih, i da uz terapije na listi, imaju na raspolaganju i terapije po specijalnim šemama, of lejl lekove, kao i mogućnost uključivanja pacijenata u kliničke studije, uz napomenu da mesta za napredak uvek ima.

Snežana Doder je istakla važnost dostupnosti kliničkih studija: „Kliničke studije ne samo da omogućavaju pacijentima pristup inovativnim terapijama bez dodatnih troškova, već mogu značajno unaprediti zdravstveni sistem Srbije. Srbija je daleko iza Evrope u pogledu učešća pacijenata u kliničkim ispitivanjima, što predstavlja veliku propuštenu šansu kako za pacijente tako i za zdravstveni sistem”, dodala je ona.

Predrag Slijepčević, iz Udruženja obolelih od akutnih leukemija - LEUKA, osvrnuo se na važnost kvaliteta života obolelih za vreme lečenja i psiho-iskustvene podrške.

„Kvalitet života tokom lečenja je izuzetno važan, možda čak važniji nego kada smo bili zdravi, i za obolelog i za njegovu porodicu, a imaju izuzetnu važnost za vreme lečenja, i sigurno povećavaju šansu za uspešno lečenje i ubrzavaju oporavak posle lečenja” rekao je Slijepčević.

On je istakao da su udruženja pacijenata svesna te potrebe, jer su sami prošli kroz proces lečenja.

„Naš cilj je poboljšanje kvaliteta života pacijenata, i psiho-iskustvena podrška će biti u fokusu našeg rada u budućnosti,” dodao je Slijepčević.

Aleksandra Mladenović, ispred Udruženja LIPA, istakla je da je glavni cilj Koalicije unapređenje prava pacijenata na adekvatnu i personalizovanu zdravstvenu zaštitu.

„Naš zajednički cilj je poboljšanje kvaliteta nege i obezbeđivanje dostupnosti inovativnih lekova za pacijente sa hematološkim malignitetima. Udruživanjem snaga, želimo da ukažemo na značaj ranog otkrivanja bolesti i omogućimo pacijentima da dobiju pravu terapiju u pravom trenutku,” kaže Mladenović.

Predstavnici udruženja pacijenata su istakli, imajući na umu da je do 2016. godine bio jedan duži period kada dugo ništa nije „ulazilo” od hematoloških lekova na listu lekova RFZO-a, naporima nadležnih učinjeno je dosta do sada, ali je neophodno da se ostvari kontinuitet u narednom periodu, uz dalju saradnju Koalicije i svih činilaca zdravstvenog sistema. Učesnici su takođe naglasili da je važno uključiti

predstavnik adultnih hematologa u Centralnu komisiju za lekove, kako bi njihova stručna mišljenja bila uzeta u obzir prilikom odlučivanja o inovativnim terapijama. „Jedino zajedničkim naporima možemo obezbediti pravovremenu i kvalitetnu terapiju za sve pacijente,, zaključili su učesnici panela.